

Jubilæumsskrift 1973-2023

50 år skal fejres!

Forord

50 år er jo ingen alder for en kolonihaveforening. Men kigger vi tilbage, ja så er tiden da bare gået, men hvorhen og hvilke forandringer er der sket i kolonihaverne?

Her i HF Sandagergaard er der hændt meget igennem årene. Til at begynde med ville man gerne have 309 haver og 21 parceller. Interessen fulgte dog ikke med, så foreningen kom langsomt i gang. I dag har vi 114 haver og det bliver ved dette. Men det er ikke svært at sælge grundene i dag. Den sidste vej med seks grunde er først udstykket i 2021 og de nye haveejere er nu i fuld gang med at bygge og anlægge. Kun få haver i foreningen har endnu ikke et hus på grunden.

I dag er vi en blanding af ældre og unge kolonister fra Jylland, Sjælland, Fyn, England, Island og Færøerne, da man ikke behøver at have bopæl i Vejle Kommune. Vi er en haveforening, der er medlem af Kolonihaveforbundet. I Vejle Kommune er der ti haveforeninger, hvor kun tre er med i forbundet.

Vi elsker vores haver, selvom der er mange regler og aftaler på, hvordan vi skal drive en forening på lejet jord. De første år kæmpede vi for at få lavet aftaler. Dem har vi på plads nu og mange af reglerne og aftalerne er lavet i samarbejde med Hovedforbundet.

Foreningens historie

1973

HF Sandagergaard blev oprettet i 1973. I starten var der ingen veje og intet vand. Det var bare en stor mark, der var ufremkommelig, hvis det havde regnet. (Se evt. tidligere 25 års jubilæumsskrift for mere info fra 1973-1998).

1978

I 1978 blev det første festudvalg etableret og de blev vældig populære. Festerne blev holdt i Nr. Vilstrup Forsamlingshus helt frem til 1996.

1985

I 1985 kom kontrakten med Vejle Kommune og Kolonihaveforbundet.

1992

I 1992 fik vi lov til at få træk og slip.

1995

I 1995 tog Vejle Kommune 193 haver tilbage og foreningen fik forlænget kontrakten fra 2023 til 2040.

1998

I 1998 havde foreningen 25 års jubilæum. Festen blev holdt på Hotel Hedegaarden, og der var 200 tilmeldte.

2002

Jette Kvist blev konstitueret bestyrelsesformand (2002).

2003

Anny Schmidt blev valgt som bestyrelsesformand (2003-2012).

I 2003 blev der opsat en kontorvogn på Mejsestien nr. 1. Denne skulle bruges til bestyrelsesmøder, festudvalg og modtagelse af nye lejere. Her ville der være kontortider, hvor kolonisterne kunne komme forbi, hvis man havde gode forslag eller kritik.

Kontorvognen er i dag arbejdssted for festudvalget. Kontorvognen er udbygget med en stor overdækning, hvor fester er blevet holdt gennem årene. Der har været rigtig mange gode fester, arrangementer, smukke pyntninger af lokalet og der er lavet god mad.

Banko

Kagebord

I 2003 blev det også påpeget fra Vejle Kommune, at man ikke længere måtte have vandklosetter. Nu skulle der graves opsamlingstanke ned. I 2003 var der registreret 34 lovlige toiletter. I dag har de fleste haver opsamlingstanke og de resterende har tørklosetter. Opsamlingstankene skal tømmes minimum en gang om året.

2010

Fra 2010 skulle alle have en brandforsikring på deres havelod.

I 2010 blev det besluttet, at beboelse i vinterhalvåret kan medføre opsigelse af havelejen.

2012

Ved en ekstraordinær generalforsamling i 2012 tog man op, om det var muligt at købe et havelod, hvis man ikke havde bopæl i Vejle Kommune. Det står skrevet i vedtægterne i dag, men Lars Storm Stender kan ikke finde det dokument, som ligger

til grund for denne vedtægt. Kolonihaveforbundet og Vejle Kommune har ikke et krav om dette.

I 2012 ønskede man at få ryddet op i vedtægter og regler, så misforståelser kunne undgås.

2013

I 2013 blev Majbritt Ottesen valgt som formand (2013-2015).

2014

I 2013 var der store udgifter til vand mm. og havelejen blev forhøjet til 900 kr. pr. kvartal.

1. januar 2014 indgik vi i storkredsen Sydøstjylland. Vi skulle betale en startkapital på 24.000 kr. sammen med haveforeningerne Grundet og Nørrelyst. Vi var tvunget til at være med, da kontrakten mellem Kolonihaveforbundet og Vejle Kommune først udløb i 2023. Vi skulle stille med 6 repræsentanter, så vi skulle have yderligere tre personer, der gerne ville deltage.

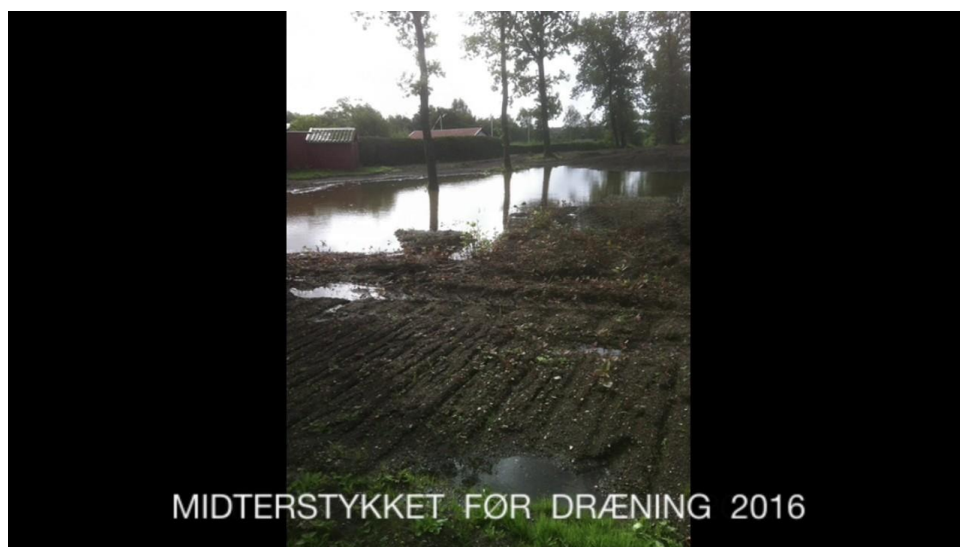
Bestyrelsen besluttede at fælde alle træer (undtagen egetræerne) i midterstykket i 2014.

2015

I 2015 gik Majbritt Ottesen af som formand ved generalforsamlingen, og Børge Møller (2015-2022) blev valgt i stedet for.

Midterstykket blev drænet i 2015, da der var opstået en hel sø, efter at træerne var fældet. Fældning løb op i ca. 82.000 kr.

Grundet oversvømmelser af vejen blev der lagt dræn under vejen ved skraldespandene og ned til grøften ved produktionsskolen.

Vores asfaltveje var i en elendig forfatning i 2015. Energinet Danmark havde brugt den, da højspændingsledningerne blev lagt i jorden. Formanden lavede en aftale og en fast pris med Energinet Danmark og med asfaltfirmaet. Der blev kørt flydende asfalt på, så alle revner og huller blev forsegleet og herefter blev der lagt et gruslag, der skulle udgøre slidlaget.

Det var en dyr omgang. Energinet Danmark betalte det meste.

Vi manglede 50.000 kr. i budgettet grundet 2 stophaner, der skulle skiftes. På generalforsamlingen blev det besluttet, at alle medlemmerne skulle betale et engangsbeløb på 500 kr. for at få vejene ordnet.

Alle vandhaner blev tjekket, om de rigtige slanger var tilsluttet, da der ikke må bruges almindelige vandslanger. Hvis der ikke var en lovlig tilslutning, blev der sat blindpropper på hanerne.

Der blev købt nye borde, og de blev indviet efter en fælles arbejdsdag, hvor der blev samlet ind til Skt. Hans bål, gjort rent i kontorvognen og meget andet. Dagen sluttede ved bordene med pølser og brød. Bordene er efterfølgende blevet brugt til sommerfester og andre fantastiske arrangementer.

Et eksempel på fællesarrangementer. Her 2023:

Sæson
2023

HF SANDAGERGAARD Aktivitetskalender

Udgave #1

April

2. april kl. 10

Flaghejsning - efterfulgt af kaffe og rundstykker i fælleshuset (Jytte).

19. april ⇒ 19. maj

Solsikkefrø til konkurrence kan afhentes i udestue på Løvsangerstien 7 ved Ulla. HUSK at notere navn og havenummer!

Maj

1. maj kl. 19

Hyggeaften med spil, strik og sniksnak (EM).

17. maj kl. 19

Banko - 10 kr. pr. plade (Jytte).

Juni

11. juni kl. 15

Kaffe- og kagebord - 50 kr.
(EM, Ulla og Marianne).

14. juni kl. 19

Banko - 10 kr. pr. plade (Jytte).

23. juni

Sankt Hans (Bestyrelsen).

Juli

3. juli kl. 19

Hyggeaften med spil, strik og sniksnak (EM).

5. juli kl. 19

Banko - 10 kr. pr. plade (Jytte).

August

16. august kl. 19

Banko - 10 kr. pr. plade (Jytte).

19. august

Jubilæumsfest 50 år (Bestyrelsen, Ulla m.fl.).
100 kr. pr. person ved tilmelding. Max 2 personer pr. havelod.

September

4. september kl. 19

Hyggeaften med spil, strik og sniksnak (EM).

13. september kl. 19

Banko - 10 kr. pr. plade (Jytte).

23. september kl. 18

Flæsketeg med tilbehør - 75 kr. (Jytte).
Kåring af den højeste solsikke (Ulla, Yvonne og Solveig).

Oktober

1. oktober kl. 15

Flaget tages ned.
Kaffe og kage i fælleshuset (Jytte).

Tilmelding og betaling til bespisning

Jytte tlf. 61 26 71 39

Børn under 8 år er
gratis til alle spisende
arrangementer.

Hvis du har lyst til at lave et
arrangement kontakt

Else-Marie (EM) tlf. 50 95 19 84

Kommunen satte nye vejskilte op og vi fik navnet Kolonihavevejen på asfaltvejene og en enkelt sti Fyrrestien fik ændret navnet til Glentestien.

2016

I 2016 blev midterstykket fræset, tromlet og sået til med græs. Alle dræn blev rensat op, da der var flere haver, der stod under vand.

Der blev lavet nye drænbrønde og dræn i havelod 88, 90, 92, 94 og 96 og haverne måtte tilslutte tagedløb og overfladevand direkte til drænbrøndene for at undgå oversvømmelse. Skovfogedens markdræn blev tilsluttet vores nye dræn, da det skyldtes, at der stod meget vand ved vestskellet. Det gamle dræn blev udskiftet med et nyt fra Humlestien til Birkestien, således at drænet kunne virke fra havelod nr. 111. Huset på havelod 111 blev ødelagt af overfladevand, da drænet ikke kunne trække. Huset skulle hæves 50 cm for, at det kunne forsikres igen.

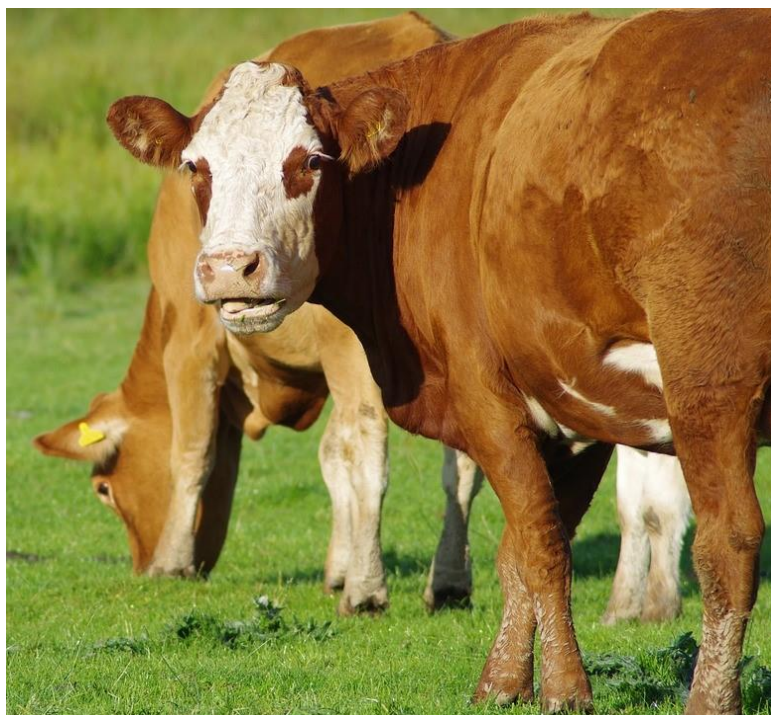
Toiletvognen ved fælleshuset blev stillet op og koblet til.

2017

I 2017 blev der lagt dræn fra mosen ved produktionsskolen og op til Mejsestien nr. 3. Dette blev gjort for at hjælpe mod oversvømmelser af området ved Søstien og for at lede overfladevand og vand fra tagedløb af den påtænkte overdækning ved fællesarealet.

I 2017 fik vi også lavet en aftale med Vejle Kommune om at få køer på vort grønne område langs skoven og mod produktionsskolen. Vejle Kommune betalte opsætningen af hegn. Hegn og strømgiver er udlånt af Vejle Kommune. Køerne bliver leveret af en landmand og skal vandes og passes af landmanden. Vi skal rapportere til landmanden, hvis køerne er brudt ud.

I 2017 blev der oprettet en fælles facebookside. Den bliver brugt flittigt. Der er mange sjove, gode og informative opslag. Der er opslag om de aktiviteter, der

afholdes og efterfølgende billeder, når de er afholdt. Der er gode hilsner til hinanden, information omkring ex græsklipning og affaldssortering.

2018

I 2018 blev vestskellet klippet tilbage og der blev rodfræset langs skellet. Arbejdet var aftalt med skovfogeden.

Endelig kom køerne på græs, og de er til stor glæde.

Der blev etableret en ny brønd på Humlestien. Et par kantsten blev hævet for enden af Birkestien og der blev sat en ny brønd ned for at undgå oversvømmelser ved stærk regn.

Der blev fjernet 2 redskabsrum og der blev lavet en overdækning til fællesarealet. Teltets afløser. Fælleshuset har efterfølgende været i brug til rigtig mange gode arrangementer som fx påskefrokost, pinsefrokost, fællesspisning, kagebord, sommerfest, Skt. Hans bål, og banko, åbent fælleshus og kåring af solsikkekonkurrence. Inden længe danner vores hyggelige fælleshus rammen for vores 50 års jubilæumsfest.

Sankt Hans

Fællesspisning

2019

På generalforsamlingen blev der orienteret om kollektiv brandforsikring. Man skulle være minimum 10 havelod, for at foreningen kunne tilmeldes. Man skulle selv sørge for opsigelse af sin gamle forsikring.

Pengene sættes ind på en separat konto og efterfølgende betales for alle tilmeldte. Husene bliver forsikret ved Alm. Brand.

I 2019 fik vi besøg af andre haveforeninger. Der var mange, som havde åbnet deres haver, og vi fik meget ros for arrangementet. Besøget sluttede af med kaffe og kage i fælleshuset.

I 2019 blev der lavet en bar i det overdækkede fællesareal, og der blev indlagt el.

Der blev taget to nye haver i brug på henholdsvis Solsortestien og Musvågestien.

2020

Endnu en ny have blev taget i brug på Spurvevestien 1.

Høgestien blev byggemodnet til 6 nye grunde. Alle træer blev fjernet og fliset i samarbejde med skovfogeden.

Skovkanten mod nord var fyldt med brombærplanter og mange selvsåede træer. Køerne kunne ikke holde det nede, så et ca. 10 meter bredt bælte blev skovet og fræset langs skovkanten.

Hegnet blev flyttet ind til skoven og der blev sået græs i det oprensede område. Vejle Kommune betalte 10.000 kr. til flytning af hegn.

I 2020-2021 satte Covid 19 fællesarrangementer på pause og havepræmieringen blev aflyst.

Man hilste på hinanden på afstand og mødtes i mindre forsamlinger.
Vi valgte dog at lave bål til Skt. Hans, da vi kunne være udendørs og holde afstand.

2021

I 2021 blev generalforsamlingen udsat til august pga. Covid 19 restriktioner.
Her var der flertal for, at Mogens Hvelplund kunne arbejde videre med at få etableret et vandrensningsanlæg, så længe det ikke kostede mere end 200.000 kr.
Vandet fra boringen var til tider brunt, lugtede grimt og smagte dårligt grundet okker og højt jernindhold. Vandet var ikke sundhedsskadeligt.
Samtidig var al installation i brønden ved at være i dårlig stand og trængte til at blive fornyet. Indenfor de sidste år er dykpumpen blevet skiftet og der er udfordringer med strøm, samt at kompressor automatikken ikke virker. Vi har stået uden vand op til flere gange. I 2021 kom Trekantens Brandvæsen ud med vand i palletanke til toiletskyl, mens de udbedrede vandværket. Drikkevand skulle man selv sørge for.

Festudvalget kom i gang igen og der blev afholdt flere arrangementer med stor tilslutning.

I 2021 blev der opsat nye postkasser og et nyt flot og informativt skilt over området.
Alle grunde på Høgestien blev udlejet. Nu har HF Sandagergaard ikke flere grunde, der kan tages i brug.

I 2021 begyndte Ewii at nedgrave fibernet til alle, der ønskede at blive tilkoblet.

Jordstykket hvorpå vandværket lå og Produktionsskolen blev overtaget af FGU i november, hvilket satte en stopper for at komme i gang med projekt vandrensningsanlæg. Der har sidenhen været mange møder og adskillige

mailkorrespondancer mellem foreningen og FGU. De tilbud, som vi tidligere modtog fra to firmaer, har FGU modtaget og de arbejder selv videre med projektet. Betaling af vand sker nu til skolen og vi afregner hvert kvartal. I skrivende stund er der endnu ikke en afklaring.

2022

I 2022 gik Børge Møller af som formand og der var desværre ingen til at tage over. Mogens Hvelplund, der sad i bestyrelsen, meldte sig, hvis bestyrelsen blev udvidet fra fem til syv medlemmer, så man kunne uddelegere nogle af formandens opgaver. Ændringen blev vedtaget på en ekstraordinær generalforsamling.

I 2022 blev det vedtaget, at Henrik fra Fasanstien 1 måtte bygge et træhus til sine to heste på kolonihavens mark i det nordøstlige hjørne, hvor vandværket ligger. Der var blevet fremsendt tegninger til bestyrelsen og efterfølgende søgt om byggetilladelse ved Vejle Kommune. Byggeriet er gået i gang i 2023. Henrik vil gerne stille sine heste til rådighed ved arrangementer og vi har alle stor glæde af de smukke dyr, både heste og køer, der går på marken og græsser.

I 2022 havde vi flere arbejdsdage, hvor der var rigtig god tilslutning. Der blev indsamlet til Skt. Hans bål, udlægning af grus ved fælleshuset, gjort rent, fælleshuset blev malet, da det råbte på GORI, marken blev slået og der blev kraftigt beskåret i egetræerne, vesthegnet, skrænter og buske.

2023

2023 er året hvor HF Sandagergaard har 50 års jubilæum. På forespørgsel om deltagelse til festmiddag var der ca. 70 personer, der rakte hånden op på generalforsamlingen.

På generalforsamlingen var der ingen, der meldte sig til et festudvalg. Så bestyrelsen gik i tænkeboks. Heldigvis meldte Ulla Østergaard sig som primus motor og fik overtalte flere til at hjælpe til. Der er blevet lavet et stort stykke arbejde med dagsprogram, beslutning om hvor vi skal have maden fra og menu, sanghæfte, musik, pynt, opdækning, søgning af pengebeløb fra Middelfart Sparekasse til granitbænk og granitskulptur til området ved flagstangen, rengøring af flagstang og maling af sokkel og Sandagergaardstenen.

Program for Jubilæumsdagen:

Sandagergaard 1973 – 2023

Program for den 19. august

KOM OG DELTAG DET DU KAN

Kl. 10 Vi mødes ved flaget

Efterfølgende går vi i fælleshuset til morgenkaffe.

ALLE KAN DELTAGE

Kl. 11 leg på plænen eller en travetur med guide.

ALLE KAN DELTAGE

Kl. 18 fest i fælleshuset med lækker menu.

KUN TILMELDTE KAN DELTAGE

Efter tilmeldingsfristen var der 63 personer, der meldte sig til festmiddagen. Derfor besluttede bestyrelsen, at festen kunne holdes i fælleshuset og at maden skulle bestilles udefra.

Ved tilmelding har man betalt 100 kr. pr. mand. Der er en lækker tre-retters menu fra Jerlev Kro, fri bar, taler, lege og konkurrencer.

Næstformand Peter Rønning-Bæk og frue kommer fra Hovedforbundet og formanden Anni Kyed for kredsen samt Karin Thomsen formanden for Grundet haveforening kommer også til jubilæumsmiddagen.

Det er også i 2023, at Vejle Kommune afslutter et tre år langt projekt med at få lavet ti nye lokalplaner til kolonihaverne i Vejle Kommune. De vil have lovliggjort alle kolonihavehuse i kommunen. De tre fokuspunkter har været:

- størrelsen af husene
- at brandsikre
- og at kolonihaverne ikke bruges som helårsboliger.

Erik Junge, som er projektleder, har været med til vores generalforsamling i 2021, 2022 og 2023 og har hver gang fortalt om processen, om hvor langt han var og har uddybet svar, hvis det var nødvendigt.

I løbet af 2023 har der været en del møder både i foreningen og i Vejle, hvor man har modtaget information om og diskuteret Vejle Kommunes udspil til de nye lokalplaner.

Der blev lagt op til, at den enkelte haveejer skulle sende en indsigelse, hvis man var uenig i den nye lokalplan.

Bestyrelsen lavede en skabelon, som den enkelte kolonist kunne bruge, tilføje eller ændre i, da det kan være en stor mundfuld selv at gå i gang med. Andre lagde gode eksempler på vores facebook side til inspiration.

Der er indsendt 148 indsigelser i alt til Vejle Kommune, så Erik Junge har et stort arbejde foran sig med at besvare dem alle samt melde tilbage til byrådet. Planen er, at der foreligger en afklaring sidst på året 2023.

Desværre betyder det, at der er byggestop i foreningen, med mindre der foreligger godkendte tegninger før opstart af ny lokalplan.

I den nye lokalplan for HF Sandagergaard står der bl.a. at husene max. må være 50 kvadratmeter og at man må have småhuse på 3 x 10 kvadratmeter i haverne.

Kommunen starter arbejdet med at skære kvadratmeterne på husene ned og at brandsikre.

I forhold til helårsbeboelse ønsker kommunen at have et beredskab klar til de personer, som vil have det svært ved at bo i almene boliger, inden de fokuserer på dette.

Lokalplanerne bliver gældende for fremtiden. Alle aftaler, der ligger før, er stadig gældende for de bygninger, der er opført.

Kolonisterne i Vejle Kommune har været frustrerede, vrede, bange og ked af det, men de har kæmpet og mange ønsker, at de kan beholde huse og haver, som de er nu.

Ved HF Sandagergaard er det begrænset, hvad der skal ændres, da man i forvejen har haft lov til at bygge et hus på 50 kvadratmeter samt overdækket bebyggelse på 5 % af grundens areal.

Efterskrift

Kampen om de nye lokalplaner for kolonihaverne i Vejle Kommune har fyldt rigtig meget for den enkelte kolonihaveejers i de sidste tre år. Nogle ejere vil blive nødt til at lave ændringer af deres hus og andre skal finde en anden løsning, hvis man har boet i kolonihaven hele året. Vi afventer med stor spænding på, om Byrådet lytter til vores indsigelser og om vi kan nå til enighed.

Der har gennem årene været skiftende bestyrelsesformænd og -medlemmer, som har sat deres præg på haveforeningen. Der er rigtig meget arbejde, når man sidder i en bestyrelse i en haveforening.

Bestyrelsen holder virkelig af at gøre noget for fællesskabet. Men vi tænker også, at det er et fælles ansvar, hvis vi vil have en haveforening, hvor alle kan være. Regler er nødvendige, når vi er så mange, men reglerne er heldigvis ikke alt for stramme.

Mange af reglerne er aftalt i fællesskab på generalforsamlinger og er en del af vores ordensregler. Det er dejligt, at der altid deltager mange haveejere til disse møder og giver deres ideer videre til, hvordan vi forbliver en god forening.

En forening der har fællesområder, fællesskab og fælles økonomi kræver mange overvejelser: Hvordan skaber vi plads til alle i vores forening? Skal haverne dyrkes med afgrøder? Skal haverne være prydhaver? Skal haverne fyldes med biodiversitet og være vild med vilje? Skal man deltage i fælles- og sociale arrangementer, eller må man godt trække sig tilbage og bare nyde sin egen have? Hvordan passer vi på foreningen, så den forbliver et aktiv for alle? osv.

Det er dejligt, når der er mange, der deltager til vores fællesarrangementer, da vi lærer hinanden at kende, som gør sammenholdet bedre. Det er ikke et krav at deltage. Nogle vil kun nyde deres haver og ønsker friheden, der er i haverne.

Vi vil gerne have en bredde i foreningen, så vi har så mange spændende haver som muligt. Men det er vigtigt, at der tages ansvar for den have, som vi har, og at vi kan samarbejde med vores naboer.

For HF Sandagergaard er en rigtig god forening og den vil vi bevare. Vi har kolonister, der har været her i alle 50 år.

Hvorfor holder vi så meget af vores haveforening? Måske fordi vi kan komme herud og få et pusterum fra hverdagen. Mange bor her hele sommeren, fra der bliver åbnet for vandet og til der bliver lukket igen.

Nu glæder vi os til dagen, hvor vi officielt holder vores 50 års jubilæum.

Dette jubilæumsskrift er skrevet af HF Sandagergaards bestyrelsesmedlem Jytte Stokkendahl og redigeret af Else-Marie Hvelplund.

Jytte har desuden talt med medlemmer, som var med fra starten. Den tidligere formand Børge Møller har lavet et meget fyldestgørende dokument over, hvad der er sket i de år, hvor han har været formand.

Der mangler desværre en del referater og dokumenter fra 1998 til 2010.